

10.7/ Moció presentada pels grups municipals de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP), ERC-Avancem-AM, i Partit Demòcrata Europeu Català (PdeCAT) per deixar sense efecte el nomenament de Josep Maria Sentís Simeón com a fill il·lustre de Riudoms

El Sr. Jordi Ortiz, portaveu del grup municipal d'ERC-Avancem-AM, exposa la moció, el text literal de la qual és el següent:

«Sovint escoltem i comprovem que la història l'escriuen els vencedors. Només així es pot entendre que al segle XXI, 42 anys després de la mort del dictador Franco, Josep Maria Sentís i Simeón mantingui el nomenament de fill il·lustre de Riudoms i continuï present a l'espai públic del nostre poble.

La informació dels nomenament com a fill il·lustre de Riudoms consta de la següent manera:

«El militar i polític d'ideologia carlina Josep M. Sentís Simeón (1896-1989), governador civil de Guadalajara -on va fundar el periòdic La Nueva Alcarria- i Palència, procurador a Corts, dues vegades director general i que a punt estigué d'obtenir un ministeri, va ser testimoni i particip dels principals esdeveniments polítics del segle XX a l'estat espanyol. Va intervenir decididament en la construcció d'un grup escolar públic a Riudoms i en la reconstrucció de diversos temples del Baix Camp entre els quals el del seu poble nadiu. L'avinguda més propera a aquestes escoles porta el seu nom. Va ser declarat fill predilecte de Riudoms als anys 60.»

Aquesta amable descripció de la figura de Josep Maria Sentís obvia detalls rellevants com per exemple que els càrrecs ocupats ho foren arran de la lamentable guerra civil espanyola que seguí al cop d'estat militar contra un govern democràtic legítimament constituït. Així doncs, s'obvia la participació militar del Sr. Sentís al denominat «Alzamiento Nacional» i la seva adhesió al acusa del General Franco i els seus llargs quaranta anys de dictadura, accions que li van permetre ocupar càrrecs destacats en el si de l'administració franquista.

Per altra banda, mentre es mantenen els honors a aquest dirigent franquista, cal recordar que fa uns mesos el poble de Riudoms va formar part d'un dels episodis socials i polític més destacables de la nostra història recent. L'1 d'octubre de 2017, gràcies a l'organització i mobilització ciutadana, en consonància amb el Govern i el Parlament de Catalunya, es va realitzar el referèndum d'autodeterminació de Catalunya. Un dia en què molta gent del municipi va sortir massivament al carrer per reafirmar el dret a decidir l'estatus polític del país en el qual vol viure, de forma lliure i sobirana.

Un acte de dignitat popular que va obtenir com a resposta la brutal repressió policial per part de l'Estat espanyol a diversos pobles i ciutats de Catalunya, alguns molt propers al nostre poble, com per exemple Mont-roig del Camp.

Aquesta actuació policial, que despertava clares reminiscències del franquisme, va amenaçar al llarg d'aquella jornada la gent que participava de la votació que va defensar el col·legi electoral fins a les darreres conseqüències.

Creiem que és necessari un gest per part del Consistori que serveixi per recordar i dignificar la resistència que va oferir la població en aquest esdeveniment democràtic històric.

Així i tot, creiem que aquest reconeixement no pot conviure amb el manteniment del títol de fill il·lustr al Sr. Josep Maria Sentís, una persona que va ser partícip i còmplice d'un règim que encara ara patim a través de les institucions judicials i policials de l'estat espanyol, que persegueixen i castiguen sense miraments tan a dirigents polítics com a societat civil organitzada només per la seva ideologia.

Entenent aquest context, exposem que:

Atès que el 1936 el Sr. Sentís va planejar el cop d'estat del 18 de juliol a Tarragona i participà en la Guerra Civil al bàndol nacional, és a dir, contra el govern legítim de la II República.

Atès que acabada la guerra i iniciada la dictadura de Franco (1939-1940), el Sr. Sentís va ser governador civil de la província de Guadalajara i més endavant (1940-1942) també ho va ser de Palència.

Atès que del 1942 al 1943 el Sr. Sentís va ser Director general de Presons col·laborant amb la repressió franquista durant la postguerra.

Atès que tal i com recull Pelai Pagès, el febrer de 1939 començà el període de repressió més dur conegut en la nostra història, on la presó es convertí en l'avantsala de l'execució o, en el millor dels casos, en la residència forçada durant deu o quinze anys. De fetes vencedors varen seguir una pràctica ja habitual durant els anys de guerra, consistent en «limpiar España de elementos indeseables», convertint a partir de l'any 1939, el territori peninsular en un gran camp de concentració: 700.000 persones recloses en camps de concentració franquistes, mentre s'omplien a vessar presons, penitenciaris i els centres de reclusió més inversemblants.

Atès que a Catalunya, el cas de la Presó Model de Barcelona és emblemàtic: va passar de 6.464 reclusos l'any 1942 als 2.927 l'any 1943 degut a les condemnes a mort, morts degudes a les penoses condicions dels reclusos, execucions o treballs forçats. Entre els dos anys que el Sr. Sentís fou Director General de Presons del règim de Franco, més de 105 persones varen ser afusellades només en aquesta presó catalana.

Atès que posteriorment (1964-1967) el Sr. Sentís va ser Procurador a les Corts franquistes en qualitat de membre del «Consejo Nacional del Movimiento».

Atesa la brutal repressió franquista envers una població vençuda que fou especialment punyent a Catalunya, perseguint de manera implacable tot allò que tingués a veure amb la identitat de la nació catalana: la llengua, els símbols nacionals, etc.

Atès que els darrers anys, el Parlament de Catalunya ha aprovat diverses lleis per restituir la memòria històrica del nostre país en l'època del franquisme, com per exemple la «Llei per

la nul·litat de tots els judicis franquistes» aprovada per unanimitat el passat 29 de juny de 2007.

Atès que la Llei 52/2007 de Memòria Històrica recull a l'article 15.1 que: «Les administracions públiques, en l'exercici de les seves competències, han de prendre les mesures oportunes per a la retirada d'escuts, insígnies, plaques i altres objectes de mencions commemoratives d'exaltació, personal o col·lectiva, de l'aixecament militar, de la Guerra Civil i de la repressió de la Dictadura. Entre aquestes mesures, s'hi pot incloure la retirada de subvencions o ajudes públiques».

Atès que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya recull en l'article 54.1 que: «La Generalitat i els altres poders públics han de vetllar pel coneixement i el manteniment de la memòria històrica de Catalunya com a patrimoni col·lectiu que testimonia la resistència i la lluita pels drets i les llibertats democràtiques. Amb aquesta finalitat, han d'adoptar les iniciatives institucionals necessàries per al reconeixement i la rehabilitació de tots els ciutadans que han patit persecució com a conseqüència de la defensa de la democràcia i l'autogovern de Catalunya».

Atès que el Parlament de Catalunya va aprovar la moció 9/XI del Parlament que recull en els articles 8c i 8d: «8. El Parlament de Catalunya, amb relació a la presència de simbologia i nomenclatura feixistes a l'espai públic: c) Sol·licita a tots els ajuntaments de Catalunya que substitueixin immediatament els noms del nomenclàtor municipal relacionats amb personatges o fets lligats al cop d'estat del 1936, el feixisme o la dictadura franquista, basant-se en l'inventari elaborat pel Memorial Democràtic, amb un procés participatiu posterior per tal de decidir la nova nomenclatura.

d) Sol·licita a tots els ajuntaments de Catalunya que retirin immediatament el títol de fill adoptiu o altres condecoracions a tots els personatges relacionats amb el cop d'estat del 1936, la Guerra Civil o la dictadura franquista».

Atès que el poble de Catalunya s'ha vingut manifestant de manera massiva els darrers anys i el Parlament de Catalunya ha expressat, en diverses ocasions, i de forma majoritària, a favor del reconeixement del dret a l'autodeterminació dels pobles així com la voluntat de recolzar l'exercici del dret a decidir.

Atès que l'1 d'octubre de 2017 el poble de Catalunya va fer efectiva la celebració del Referèndum d'autodeterminació amb un caràcter plenament democràtic malgrat tota l'ofensiva judicial, policial, repressiva i persecutòria de l'estat, i que alhora va ser condemnada per molts agents internacionals.

Atès que en dies posteriors es va intensificar la repressió de l'estat espanyol, que va ampliar la persecució judicial més enllà dels càrrecs polítics, imputant delictes i posant a la presó representants de la societat civil com els president de l'ANC i Òmnium Cultural, Jordi Sánchez i Jordi Cuixart, així com membres del govern legítim de la Generalitat de Catalunya, com el vicepresident, consellers i altres càrrecs.

Atès que l'estat espanyol va tramitar l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola, per tal d'intervenir totalment les institucions i l'autogovern de Catalunya, cessant el govern i el parlament, i convocant noves eleccions per a l'21 de desembre.

Atesa la ràtzia repressiva de l'estat espanyol que ha patit la ciutadania i les institucions de Catalunya juntament amb la negació dels drets democràtics elementals.

Ateses les nombroses declaracions, mocions i mostres de suport institucional del nostre ajuntament, així com d'una part de la ciutadania de Riudoms, davant el procés polític i la independència de Catalunya viscut en els darrers anys, i més concretament durant aquesta última legislatura. Així com les manifestacions de rebuig i en contra de la dictadura i el règim franquista patida durant tants anys, i per la qual cal un exercici de restitució de la memòria històrica al municipi que també ha estat reiteradament manifestant en seu plenària. Igualment vistes les demandes populars, arran de la celebració del Referèndum d'Autodeterminació i del procés polític que estem vivint a Catalunya.

Atès que la societat civil organitzada, a través el CDR de Riudoms, ha protagonitzat una acció reivindicativa rebatejant simbòlicament l'avinguda Josep Maria Sentís per l'avinguda del Primer d'octubre.

Per tot allò anteriorment exposat, els grups municipals signants proposen al Ple municipal l'adopció dels següents ACORDS:

PRIMER.- Retirar el nomenament de Josep Maria Sentís i Simeón com a fill il·lustre de Riudoms.

SEGON.- Retirar en conseqüència, el seu retrat de la galeria de fills il·lustres de Riudoms del Saló de Plens Municipal.

TERCER.- Substituir el nom de la fins ara anomenada «Avinguda de Josep M. Sentís Simeón» per «Avinguda del Primer d'octubre», per tal de materialitzar el suport i el record d'aquell dia històric al municipi.

QUART.- Executar els acords de la moció abans del 31 de desembre de 2018».

El Ple de l'Ajuntament acorda, per unanimitat, aprovar el contingut de la moció.